

7

Online kinderrechten

Online kinderrechten

Aan de orde is het **tweeminutendebat Online kinderrechten (CD d.d. 19/12)**.

De voorzitter:

Ik heropen de vergadering. Aan de orde is het tweeminutendebat Online kinderrechten. Ook beide bewindslieden zijn aanwezig. Mevrouw Dral gaat als eerste spreken en dat doet ze namens de VVD-fractie. Gaat uw gang.

Mevrouw **Dral** (VVD):
Dank u wel, voorzitter.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat er veel wet- en regelgeving en beleid is omtrent bescherming van kinderen in een digitale wereld;

constaterende dat de overheid nieuwe instrumenten ontwikkelt;

constaterende dat er in het veld veel expertise en goede instrumenten beschikbaar zijn, bijvoorbeeld bij Mediawijsheid, Hackshield, Offlimits en PEGI;

constaterende dat ouders en verzorgers aangeven de veiligheid van hun kinderen online onvoldoende te kunnen waarborgen;

overwegende dat te veel kinderen aan schadelijke content worden blootgesteld;

overwegende dat relevante wet- regelgeving en beleid gefragmenteerd is en onvoldoende wordt gehandhaafd;

overwegende dat een goede bescherming van kinderen snel handelen vergt;

verzoekt de regering om in het eerste kwartaal 2025 samen met de stakeholders meer samenhang te brengen in alles wat nu al goed functioneert en dit tot uitvoering te brengen;

verzoekt de regering om in dit proces te waarborgen dat ouders in positie komen zelf hun kinderen goed te kunnen beschermen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Dral, Kathmann en Ceder.

Zij krijgt nr. 1296 (26643).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat kinderen in de onlinewereld toegang hebben tot informatie die hen ernstig kan beschadigen en daar bovendien onderhevig zijn aan verslavende algoritmes;

overwegende dat platforms schadelijke content kunnen verwijderen en verslavende algoritmes kunnen beperken;

verzoekt de regering om op korte termijn en met voorrang wat betreft kinderen met de platforms afspraken te maken om schadelijke content te verwijderen en verslavende algoritmes binnen de platforms zoveel mogelijk te beperken en aan de Kamer te rapporteren over de inhoud van de afspraken en de voortgang daarvan;

verzoekt de regering als het voorgaande niet voldoende effect heeft, hiertoe passende regelgeving te maken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Dral en Ceder.

Zij krijgt nr. 1297 (26643).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de onlinewereld kinderen kansen en plezier biedt, maar ze ook ernstig kan beschadigen;

constaterende dat de bescherming van kinderen hierin niet afdoende is geregeld;

overwegende dat de platforms en ouders hierin een grote verantwoordelijkheid hebben, maar dat dat niet afdoende is en de overheid hierin ook een rol moet spelen;

overwegende dat de beste bescherming is om gelegitimeerde leeftijdsverificatie te implementeren, uitsluitend op Europees niveau en zodanig dat dit maar een keer gecheckt hoeft te worden;

overwegende dat de leeftijdsgrens daarbij 13 moet zijn en dat deze gehandhaafd moet worden met een verificatiemethode die proportioneel, veilig, betrouwbaar, gebruiksvriendelijk, inclusief en internationaal van toepassing is;

verzoekt de regering met spoed op Europees niveau de mogelijkheid te verkennen tot het implementeren van gelegitimeerde leeftijdsverificatie met als uitgangspunt:

- een leeftijdsgrens van 13;
- met gegarandeerde privacybescherming;

- op een zodanige wijze dat dit maar een keer gecheckt hoeft te worden;
- met een methode van handhaving zoals benoemd in de overwegingen;

en de Kamer voor de zomer 2025 per brief te informeren over de voortgang,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Dral, Kathmann en Ceder.

Zij krijgt nr. 1298 (26643).

Dank. Een interruptie van de heer Six Dijkstra.

De heer Six Dijkstra (NSC):

Ik heb een verduidelijkende vraag aan mevrouw Dral over haar laatste motie. Wat verandert dit ten opzichte van het bestaande beleid? Ik hoor voornamelijk dingen waar het kabinet al mee bezig is en eerder ook over heeft gerapporteerd in een voortgangsbrief. Waar zit nu het verschil in?

Mevrouw Dral (VVD):

Er is wel een duidelijk verschil, denk ik. Het gaat volgens mij over duidelijkheid over de urgentie ervan, de spoed, maar ook over de leeftijdsgrens van 13, die op dit moment niet goed genoeg gehandhaafd wordt door de platforms. Wij vinden het belangrijk dat die wel gehandhaafd wordt. Waarom? Zeker de 11- en 12-jarigen zijn heel erg kwetsbaar. Ze worden juist nu geronseld via social media als geldezels en voor het uithalen van containers. Wij willen graag dat die kinderen erg goed beschermd worden.

De heer Six Dijkstra (NSC):

Met dat laatste ben ik het volledig eens, maar in principe valt die leeftijdsgrens al onder de DSA. Nu wordt uitgewerkt hoe die goed gehandhaafd kan worden; daar is het kabinet mee bezig. Daar zijn we het in principe mee eens, maar ik ben wel benieuwd welk beleid de motie op dit punt bijstuurt.

Mevrouw Dral (VVD):

Zoals ik net zei: de urgentie en het feit dat steeds meer jongeren, zeker kwetsbare jongeren, in een moeilijke positie zitten en dat wij ze moeten beschermen. Op dit moment is het veel te makkelijk om die 11- en 12-jarigen op social media te laten.

De voorzitter:

Mevrouw Van der Werf voor een interruptie.

Mevrouw Van der Werf (D66):

Ik ben het volledig eens met collega Six Dijkstra op het vorige punt, want deze motie verandert natuurlijk niet zo heel veel. Maar ik heb ook een andere vraag hierbij. Die leeftijdsgrens van 13 is natuurlijk volstrekt willekeurig. Die

is ooit gehanteerd omdat dat een telemarketinggrens was, waaronder je niets aan kinderen voor mocht leggen. Mijn probleem is vooral dat kinderen op de dag dat ze 13 worden natuurlijk niet ineens niet meer kwetsbaar zijn. We verkopen kinderen van 13 ook geen sigaretten en zetten ze ook niet achter een gokkast. Dus wat zegt mevrouw Dral met deze motie eigenlijk tegen al die ouders die ons de afgelopen dagen massaal gemaild hebben dat wij iets met hogere minimumleeftijden moeten doen?

Mevrouw Dral (VVD):

Nou, dat wij voor echte bescherming gaan en niet voor schijnveiligheid. 14- en 15-jarigen zitten allemaal bij elkaar in de klas en die gaan dat van elkaar zien. Daarom zeg ik ook "één keer checken", hè? Het gaat erom dat je echt die telefoons beschermt, zodat ze op niets kunnen wat schadelijk is. Daarnaast heb ik ook de motie over verslavende algoritmes ingediend. Dat is leeftijdsonbeperkt. Dat moet er sowieso af. Dat is dus de allerbeste bescherming. Op het moment dat een kind bijvoorbeeld op een tablet of telefoon van een ouder gaat, kan het dan ook niet meer bij die schadelijke content. Dus dat gaat over echte bescherming en niet over schijnveiligheid.

Mevrouw Van der Werf (D66):

Daar ben ik het helemaal mee eens; schijnveiligheid is natuurlijk nooit goed. Het eerste wat mevrouw Dral noemt, lijkt mij niet echt een argument, want die 11- en 12-jarigen gaan natuurlijk straks ook bij kinderen van 13 jaar meekijken. Het gaat erom dat we zien dat kinderen die telefoon continu bij zich hebben. Daarom hebben we ook op scholen gezegd dat we dat in de klas niet meer willen. Maar kinderen hebben dat natuurlijk thuis ook. Dus wat zegt mevrouw Dral dan eigenlijk tegen die ouders die hun puber midden in de puberteit, op 13-jarige leeftijd, naar de middelbare school zien gaan en van u het cadeautje krijgen dat we het de techreuzen gunnen om het op die grens nog even beter te regelen?

Mevrouw Dral (VVD):

Het gaat dus juist over wél beter beschermen. Dat is ook wat ik tegen die ouders zeg en dat heb ik net ook al gezegd. Het gaat over echte bescherming. U zegt iets over 11- en 12-jarigen. Als je kijkt naar wat er nu gebeurt, zie je dat die groep het meest kwetsbaar is op dit moment. Die wordt via social media geronseld voor echt criminele dingen, zoals geldezel zijn en het uithalen van containers. Dat is dus heel belangrijk. Daarnaast zegt u: 14- en 15-jarigen. Nogmaals, in mijn optiek is dat echt schijnveiligheid. Dus wat zegt u als D66'er tegen die ouders? U heeft het over de grens bij 13-jarigen en wij vinden die heel belangrijk. Want niet alleen de techbedrijven, maar ook wetenschappers zeggen dat het een goede leeftijd is. Het zijn dus niet alleen de techbedrijven. Maar de techbedrijven handhaven op dit moment niet goed. Door dit systeem kun je het echt handhaven. Waarom zou je dan tegen 13 zijn als je die 11- en 12-jarigen echt goed kunt beschermen omdat ze er op hun telefoon helemaal niet meer bij kunnen?

De voorzitter:

De heer Six Dijkstra was al bij de interruptiemicrofoon. Ik wil niet dat het hele commissiedebat opnieuw wordt gevoerd, dus het woord is aan Six Dijkstra.

De heer **Six Dijkstra** (NSC):

Dan zal ik proberen het bij deze te laten. Ik volg mevrouw Dral nog niet helemaal in haar opmerking over schijnveiligheid, want je kan in principe toch ook betrouwbare leeftijdsverificatie toepassen voor oudere kinderen? 14- en 15-jarigen zitten bij elkaar in de klas, maar kinderen tot 13 jaar toch ook? Waarom dan wel deze grens op deze manier?

Mevrouw **Dral** (VVD):

Om de reden die ik net al heb gegeven. Je ziet ook dat 11 en 12 jaar juist de grens vormt van de basisschool naar de middelbare school. Dat is ook de reden dat ik drie moties heb ingediend. Ik ben er namelijk van overtuigd dat je met alleen die leeftijdsverificatie niet voldoet. Je moet de kinderen ook weerbaar maken. Je moet de ouders in positie brengen. Daarover gaat mijn eerste motie. Als je die schadelijke content weghaalt en die verslavende algoritmes, heb je al een heel groot probleem aangepakt. Dat ligt bij techbedrijven. Daarom roep ik ook de staatssecretaris op om dat juist snel te regelen. Kan het niet via afspraken, doe het dan met regelgeving.

Mevrouw **Van der Werf** (D66):

De reden dat heel veel andere landen voor een andere grens kiezen, is natuurlijk niet voor niets. Dat is omdat die inhoudelijk onderbouwd is en omdat wetenschappers overal ter wereld zeggen: dat kwetsbare puberbrein is niet geschikt voor, is niet opgewassen tegen, wat techbedrijven het voorschotelen. Nu zeggen niet alleen Denemarken, Frankrijk, maar ook Spanje en Griekenland en allerlei andere landen in Europa: die grens zou om en nabij de 15 jaar moeten liggen. Dan zegt mevrouw Dral, dan zegt Nederland straks: nou, die zou bij 13 jaar moeten liggen en als kinderen klaar zijn met de basisschool gooien we ze in het diepe, terwijl ze midden in de puberteit zijn en naar de middelbare school gaan. Kan mevrouw Dral daar nog eens op reflecteren vanuit het perspectief van een ouder?

Mevrouw **Dral** (VVD):

Ja, dat wil ik zeker. Nogmaals, wij gaan voor echte bescherming. Wij gooien die kinderen dus helemaal niet in het diepe. U gaf aan dat die verslavende algoritmes tot en met 16 jaar verwijderd moeten worden. Wij vinden dat zowel de verslavende algoritmes als de schadelijke content voor alle leeftijden verwijderd moeten worden, gewoon breed over de socialmediaplatformen en dus niet alleen voor kinderen. Wij vinden het dus belangrijk om in één keer goed te regelen dat je kinderen echt beschermt en weerbaar maakt. Dat is juist belangrijk. Wat zeggen we tegen de ouders? Zij moeten goed in positie gebracht worden. Nogmaals, daarom gaat mijn eerste motie over het weerbaar maken van kinderen. We willen ze helemaal niet in het diepe gooien. Daarnaast willen de ouders in positie brengen. We willen het ze uitleggen en we willen ze meenemen in hoe het werkt. Met mijn tweede motie willen we schadelijke content helemaal verbieden, dus niet alleen op basis van leeftijd. Dan zijn we van dat gevaar af. Volgens mij is dat belangrijk, want dat is echte bescherming.

De **voorzitter**:

Meneer Ceder, graag wel een nieuwe vraag.

De heer **Ceder** (ChristenUnie):

Ja, voorzitter, kort. Ik sta onder de derde motie van mevrouw Dral, waar het nu over gaat. Ik sta ook onder de motie van mevrouw Van der Werf, die zij straks gaat indienen. Mijn veronderstelling is de volgende. Ik vraag me af of mevrouw Dral dit ook ziet. Het is goed om een minimumleeftijd te hebben. Volgens mij hebben we dit beleid nog niet vastgelegd, maar is het al wel zo. Maar soms weten ouders wat er gebeurt en geven ze daar expliciet toestemming voor. Op die manier kom je tegemoet aan de zorgen die net geuit werden. Mijn vraag is of mevrouw Dral het met mij eens is dat je een harde minimumleeftijd moet hebben. Ik vind het in ieder geval belangrijk dat die grens er komt, of die nu ligt bij 13, 14 of 15 jaar. Maar je kunt de verantwoordelijkheid van de ouders er ook bij betrekken. Daarmee kom je tegemoet aan de zorgen die geuit worden. Dat is mijn standpunt. Ik vraag me af of mevrouw Dral daar ook voor te porren is.

Mevrouw **Dral** (VVD):

Ja, daar ben ik het helemaal mee eens, meneer Ceder. Dat heeft ook te maken met mijn eerste motie. Er is al ontzettend veel expertise in het veld. Als je met het werkveld praat, dan hoor je: we willen graag allemaal een bijdrage hieraan leveren, juist om kinderen weerbaar te maken en om ouders in positie te brengen. Dat moet je dus gewoon doen.

De **voorzitter**:

Dank voor uw inbreng. We gaan luisteren naar mevrouw Van der Werf ... O, een ogenblik. Mevrouw Dral, wilt u nog even terugkomen? De heer Valize wil toch nog een interruptie plegen.

De heer **Valize** (PVV):

Ik wil het toch nog even hebben over die leeftijdsbegrenzing. Er worden hier een aantal partijen genoemd. Die hebben de Kamer aangeschreven en aangegeven dat een leeftijdsbegrenzing juist averechts zou kunnen werken voor de rechten van kinderen in de digitale wereld. Die worden dan beperkt in plaats van dat je ook de positieve effecten aanhaalt. Bent u het ermee eens dat een leeftijdsbegrenzing de rechten schaadt die kinderen hebben om zichzelf te ontplooiën op het internet? Het kan uitermate schadelijk zijn als zij zich niet kunnen ontplooiën. Daarmee kom je terecht in het vaarwater van de zelfontwikkeling.

Mevrouw **Dral** (VVD):

Kinderen hebben zeker recht op informatie, maar op dit moment mogen kinderen van 11 en 12 er ook niet op. Zij kunnen zich prima zelf ontwikkelen zonder schadelijke social media. Daar ben ik van overtuigd. Daarom is het ook zo belangrijk dat we die schadelijke content en algoritmes eraf halen. Die 11- en 12-jarigen, waar ik het net over had, zijn heel kwetsbaar. Dat zie je aan de hoeveelheid kinderen die wordt geronseld. Ik vind echt dat we die moeten beschermen.

De **voorzitter**:

Nogmaals dank voor uw inbreng. We gaan luisteren naar mevrouw Van der Werf, die haar inbreng zal leveren namens de D66-fractie. Gaat uw gang.

Mevrouw **Van der Werf** (D66):
Voorzitter, dank. Ik heb één motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat problematisch socialmediagebruik de afgelopen jaren gestegen is, een derde van de kinderen twee of meer symptomen van telefoonverslaving heeft en de mentale en fysieke gezondheid van jongeren onder andere door het verdienmodel van verslavende social media onder druk staan;

constaterende dat factchecking en contentmoderatie door veel techbedrijven worden afgeschaald, waardoor kwetsbare kinderen nog meer in aanraking komen met schadelijke content en desinformatie;

overwegende dat uit recente onderzoeken blijkt dat 70% tot 80% van de ouders voorstander is van een minimumleeftijd van 15 voor social media en ouders behoefte hebben aan duidelijkheid om thuis het gesprek daarover aan te gaan;

overwegende dat een verslavend ontwerp voor alle leeftijden schadelijk is, maar dat je, net als bij andere verslavende middelen zoals nicotine en gokkasten, in elk geval de meest kwetsbaren, wier brein nog niet volgroeid en weerbaar is, hiertegen moet beschermen;

van mening dat techbedrijven er niet in slagen om een gezonde en veilige omgeving te bieden voor kinderen omdat ze veel geld verdienen aan hun tijd en aandacht, en daarom geen belang hebben bij het stellen van leeftijdsgrenzen noch het handhaven daarop;

verzoekt de regering om vanuit gezondheidsperspectief binnen de richtlijnen voor verantwoord socialmedia- en schermgebruik te komen tot (gedifferentieerde) leeftijdsgrenzen voor socialmediaplatforms, en specifiek daarbinnen vast te stellen hoe een onderbouwde leeftijdsgrens, zoals de door andere landen geopperde 15 jaar, als norm gesteld kan worden voor social media die gebruikmaken van verslavende technieken;

verzoekt de regering op basis hiervan zich met gelijkgestemde landen in te spannen voor heldere regels voor techbedrijven om de gezondheid van jongeren te beschermen en daarbij aan te sturen op uniformering en handhaving van leeftijdsgrenzen voor social media,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Van der Werf, Six Dijkstra, Krul, Ceder en Stoffer.

Zij krijgt nr. 1299 (26643).

Hartelijk dank. Dan gaan we nu luisteren naar de heer Ceder. Hij voert het woord namens de ChristenUniefractie.

De heer **Ceder** (ChristenUnie):

Dank u wel, voorzitter. Ik heb een aantal moties medeondertekend die ons standpunt onderschrijven. Daarnaast heb ik zelf ook nog twee moties.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de NCTV zich zorgen maakt over de snelheid waarmee jongeren online radicaliseren, dat er waarschijnlijk enkele honderden jongeren actief zijn in radicale chatgroepen en dat de NCTV een reële kans ziet dat deze jongeren een geweldsdaad plegen;

constaterende dat de inlichtingen- en veiligheidsdiensten weinig grip op deze radicalisering hebben;

overwegende dat het van groot belang is dat de overheid met een overkoepelende strategie komt om deze online radicalisering aan te pakken;

verzoekt de regering in overleg met de NCTV met een plan van aanpak digitale weerbaarheid te komen, ter voorkoming van radicalisering door social media,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Ceder en Six Dijkstra.

Zij krijgt nr. 1300 (26643).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat kinderrechtenimpactassessments (KIA's) momenteel worden toegepast op TikTok, Snapchat en Instagram;

constaterende dat binnen het onderwijs in grote mate technologie wordt gebruikt, maar er sprake is van een gebrek aan toezicht op deze onderwijstechnologie, wat ervoor zorgt dat educatieve apps en platforms persoonsgegevens tracken en verwerken;

overwegende dat ook in het onderwijs het beschermen van online kinderrechten van groot belang is en KIA's hier een oplossing in kunnen bieden;

verzoekt de regering een verplichte kinderrechtencheck op onderwijstechnologie te introduceren middels een KIA,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Ceder.

Zij krijgt nr. 1301 (26643).

De heer Ceder (ChristenUnie):

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter:

Hartelijk dank. We gaan luisteren naar mevrouw Kathmann. Zij spreekt namens de fractie GroenLinks-Partij van de Arbeid.

Mevrouw Kathmann (GroenLinks-PvdA):

Dank, voorzitter. Een op de vier jongeren vertoont verschijnselen van een smartphoneverslaving. Elke dag dat we niet ingrijpen, is weer een dag meer gezondheidsschade. Het is geen natuurverschijnsel dat platformen ongezond, onveilig en verslavend zijn. Zo worden ze gemaakt, om over de ruggen van onze kinderen knetterveel knaken te verdienen. Dat moet stoppen. Daarom de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat een op de vier jongeren kenmerken van smartphoneverslaving vertoont en dat de gevolgen van te veel schermtijd extreem schadelijk kunnen zijn;

constaterende dat elke dag dat we niks doen onze jongeren verder in een mentale gezondheids crisis worden gestort;

constaterende dat de gezondheid en veiligheid van hele generaties op het spel worden gezet voor de winsten van techmiljardairs;

van mening dat we jongeren moeten beschermen en dat de meest schadelijke ontwerpfuncties, zoals de eindeloze scroll en het automatisch afspelen van filmpjes, zo snel mogelijk verboden moeten worden;

verzoekt de regering om blijvend en ondubbelzinnig aan te dringen op een verstrekkend Europees verbod op verslavend en polariserend ontwerp op sociale media en dit op alle mogelijke manieren uit te dragen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Kathmann, Dral, Van Nispen, Koekkoek en Ceder.

Zij krijgt nr. 1302 (26643).

Mevrouw Kathmann (GroenLinks-PvdA):

Uiteraard zijn online kinderrechten breder dan alleen de socials. Daarom doen we ook mee aan het initiatief van de VVD om alle kampioenen in Nederland die zich keihard maken voor online kinderrechten, in stelling te brengen om ons te helpen om daar nog beter beleid op te maken.

De heer Six Dijkstra (NSC):

Eigenlijk wil ik aan mevrouw Kathmann dezelfde vraag stellen als die ik net aan mevrouw Dral heb gesteld. Waarin zal deze motie gaan bijsturen op het bestaande beleid? Ik hoor goeie dingen, waar ik het mee eens ben, maar ook dingen die ik vaker voorbij heb zien komen en waar de Kamer zich ook al eerder over uitgesproken heeft.

Mevrouw Kathmann (GroenLinks-PvdA):

Dat is een hele goede vraag, die we ons bij elke motie moeten stellen. Waarom ik deze motie heb ingediend en waarom het belangrijk is om dat nu te doen, is omdat er in de EU straks weer voorstellen op tafel liggen waarmee we de ongelofelijk schadelijke verslavende ontwerpen kunnen verbieden. De vorige keer dat dat op tafel lag, is het weer van tafel gegaan, door de keiharde lobby van techbedrijven. We moeten er nu voor zorgen dat het niet meer van tafel gaat. We moeten ons hier als Nederland, als lidstaat, keihard voor maken.

De voorzitter:

Dank voor uw inbreng. Als laatste in de termijn van de Kamer is het woord aan de heer Six Dijkstra, namens de fractie Nieuw Sociaal Contract.

De heer Six Dijkstra (NSC):

Dank u wel, voorzitter. Ik heb één motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het gebruik van smartphones onder jongeren een steeds grotere impact heeft op de sociale interacties, de schoolprestaties en de mentale gezondheid van jongeren;

overwegende dat in de Nederlandse samenleving steeds meer geluiden opgaan om te wachten met kinderen een smartphone te geven tot ze de basisschool hebben afgerond, maar dat het risico op sociale isolatie van kinderen maakt dat dit niet louter en alleen een keuze van individuele ouders is;

overwegende dat ouders in de Ierse gemeente Greystones op vrijwillige basis onderling een verdrag hebben gesloten om kinderen tot de middelbare school geen smartphone te geven;

overwegende dat in de vorm van lokale pilots waarin wordt geëxperimenteerd met smartphonevrij opgroeien, de theorieën dat er geen causaliteit maar slechts een correlatie

bestaat tussen smartphonegebruik en het verminderd mentaal welzijn onder jongeren, kunnen worden gefalsificeerd;

overwegende dat voor dergelijke pilots geen wettelijke inperkingen nodig zijn, maar dat deze kunnen worden gegoten in de vorm van een overeenkomst waarvan de precieze voorwaarden in samenspraak afgestemd worden;

verzoekt de regering lokale pilots voor een collectief smartphonevrij opgroeien tot en met de basisschooltijd te organiseren of te bevorderen, hierin samen te werken met welwillende gemeenten, scholen, ouders en het maatschappelijk middenveld, de precieze voorwaarden in samenspraak met hen op te stellen en de resultaten nauwkeurig te monitoren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Six Dijkstra en Ceder.

Zij krijgt nr. 1303 (26643).

Hartelijk dank. Dit was de termijn van de Kamer. We schorsen een minuut of tien. Vanaf 11.45 uur krijgen we dus de appreciatie van de acht ingediende moties.

De vergadering wordt van 11.34 uur tot 11.46 uur geschorst.

De voorzitter:

Ik heropen de vergadering. Aan de orde is de voortzetting van het tweeminutendebat Online kinderrechten. We gaan luisteren naar de inbreng van de zijde van het kabinet. De staatssecretaris krijgt zijn papieren en dan krijgen we een appreciatie van acht ingediende moties. Het woord is aan de staatssecretaris Digitalisering.

Staatssecretaris Szabó:

Dank u wel, voorzitter. Allereerst de motie op stuk nr. 1296 van de leden Dral en Kathmann: oordeel Kamer.

De motie op stuk nr. 1297 krijgt oordeel Kamer.

De motie op stuk nr. 1298 is ontijdig. Op Europees niveau wordt al gewerkt aan een concrete oplossing voor online leeftijdsverificatie om de naleving van de verplichtingen ter bescherming van minderjarigen uit de Digitaaldienstenverordening, de DSA, en de Richtlijn audiovisuele mediadiensten, de AVMSD, te ondersteunen. Zo wordt nu door de Europese Commissie gewerkt aan een privacyvriendelijke app. Daar wordt nu hard aan gewerkt in Brussel. Daarmee kan worden geverifieerd dat iemand 18 jaar of ouder is. Dit kan dan zonder dat de gebruiker van het instrument meer informatie hoeft te delen. De Europese Commissie heeft voor ogen dat zo'n instrument ook voor andere leeftijdsver-eisten zou kunnen gelden. Het is nog niet honderd procent duidelijk op welke datum het onderzoek is afgerond, maar het zal wel richting de zomer gaan. Dat sluit dan dus aan.

Dan ga ik door naar de volgende motie, de motie op stuk nr. 1300 van de heren Ceder en Six Dijkstra met betrekking tot de NCTV: oordeel Kamer, afgestemd met het ministerie van Justitie.

Dan de motie op stuk nr. 1301, ook van de heer Ceder, over de uitvoering van KIA's op onderwijstechnologie. Deze motie zien wij als overbodig. Mijn collega van OCW voert al data protection impact assessments, DPIA's, uit. Daarmee wordt de privacy van leerlingen en onderwijspersoneel geborgd. In het kader van deze privacytoetsing gaat SIVON, de coöperatie van schoolbesturen, na of onderwijstechnologie in een bepaalde onderwijssituatie in het belang is van het kind. Daarbij wordt het instrument best interest assessment children gebruikt. Daarin wordt dus al een kinderrechtenafweging gemaakt. Een KIA uitvoeren bij dit proces is dus, zoals gezien, overbodig.

De heer Ceder (ChristenUnie):

Ik hoor in het antwoord van de staatssecretaris dat er al toetsen zijn die ook zien op de privacy van kinderen. Dat juichen we ook toe, maar de KIA omvat veel meer dan dat. De KIA behelst onder andere privacy, maar is veel meer dan dat. Juist bij kinderrechten zijn er meerdere aspecten die meegewogen moeten worden en die momenteel niet in de huidige toetsen worden meegewogen. Daarom is dit echt een wezenlijke toevoeging aan wat er al ligt; dat is ook het advies van meerdere experts vanuit het land. Ik hoop dat de staatssecretaris hier in dat licht toch naar wil kijken, omdat dit een uitbreiding is van wat er al ligt.

Staatssecretaris Szabó:

Ja, dat wil ik. Ik kan toezeggen om te onderzoeken of de uitkomsten vergelijkbaar zijn.

De voorzitter:

Het oordeel over de motie blijft "overbodig".

Staatssecretaris Szabó:

Dan de bescherming van onze kinderen. Die motie krijgt oordeel Kamer.

Dit waren mijn moties.

De voorzitter:

Welk nummer was dat? Gaat dit om de motie op stuk nr. 1302 of om de motie op stuk nr. 1303?

Staatssecretaris Szabó:

Dit was de motie op stuk nr. 1302.

De voorzitter:

Dus oordeel Kamer. Dan gaan we luisteren naar de staatssecretaris van VWS.

Staatssecretaris Karremans:

Dank, voorzitter. Ik zal de rest voor mijn rekening nemen. Dat zijn twee moties, maar eerst heb ik het volgende. Social media kunnen leuk en verbindend zijn, maar hebben ook

een verslavende werking en dus ook een schaduwzijde, vooral voor jongeren. Uit onderzoek naar die gevolgen voor jongeren blijkt dat overmatig socialmedia- en schermgebruik kan leiden tot slaapproblemen, een negatief zelfbeeld, verminderde concentratie, angst en depressieve klachten. We nemen die risico's serieus.

Voorzitter. Dat brengt mij bij de motie op stuk nr. 1299 van mevrouw Van der Werf. In die motie worden die problemen ook heel serieus genomen. Het kabinet geeft die motie oordeel Kamer. Het kabinet zal nog voor de zomer met een adviesleeftijd komen voor schermgebruik en het gebruik van social media door kinderen en jongeren. Hiermee willen we ouders ondersteunen, ouders die nu naar de politiek en de overheid kijken voor duidelijkheid en voor, in goed Nederlands gezegd, guidance. Nogmaals, de motie van mevrouw Van der Werf geven wij oordeel Kamer.

De voorzitter:

Dat is de motie op stuk nr. 1299.

Staatssecretaris Karremans:

Dat is inderdaad de motie op stuk nr. 1299, voorzitter.

Dan de motie op stuk nr. 1303 van de heer Six Dijkstra, over de pilots. Die zal ik ontraden. Daarbij verwijs ik gemakshalve naar het commissiedebat waarin we die discussie ook hebben gevoerd. We focussen ons nu op het maken van richtlijnen ten aanzien van leeftijden. Bovendien heb ik geen dekking voor de uitvoering van deze motie.

Dank u wel.

De voorzitter:

Hartelijk dank.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

We gaan op dinsdag 4 maart, de dinsdag na het reces, over de moties stemmen. Nu gaan we een ogenblik schorsen en dan gaan we door met het tweeminutendebat Medische ethiek / orgaandonatie. We zijn even geschorst.

De vergadering wordt van 11.52 uur tot 11.54 uur geschorst.